

Oświadczenie złożone przez senatora Jerzego Wcisłę na 62. posiedzeniu Senatu w dniu 11 maja 2023 r.

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Roberta Telusa

Szanowny Panie Ministrze!

Z największym niepokojem przyjąłem informację o drastycznej sytuacji na rynkach rolnych. Polskie rolnictwo jest w największym kryzysie w historii III Rzeczypospolitej. Jeśli państwo nie podejmie zdecydowanych kroków, to polskie rolnictwo przestanie być konkurencyjne, aż w końcu będzie bezpowrotnie zanikać, ponieważ uprawa i produkcja nie będzie opłacalną rodzinną działalnością, a jedynie ludzkim dramatem, na którym będą rosły w siłę duże podmioty, a upadać będą rolnicy indywidualni. Należy pilnie ustabilizować sytuację, której przyczyną nie są tylko wwożone do Polski produkty ukraińskie, lecz także ceny nawozów, ceny i limity energii elektrycznej, a także ceny gazu.

Po pierwsze, rolnicy, którzy zakupili nawozy w okresie od 1 lipca 2022 r. do 1 lutego 2023 r., ponieśli ogromne straty. Ostatnie zmiany cen na rynku nawozów były niezwykle dynamiczne i doprowadziły do długo oczekiwanej obniżki cen. Jednakże rolnicy, którzy kupili nawozy we wspomnianym okresie, są niezwykle stratni, nierzadko utracili płynność finansową czy nawet zbankrutowali. Potrzebne są więc dopłaty.

Po drugie, branża często apeluje o zwiększenie limitów na zużycie energii elektrycznej z 3 tysięcy kWh do 6 tysięcy kWh oraz o wprowadzenie limitów w zależności od kierunków produkcji. Obecne limity są nierealne. Gospodarstwa rolne o profilu zwierzęcym nierzadko wyczerpały dany limit w ciągu miesiąca. Należy więc rozgraniczyć zużycie energii na bytowe i niezbędne do produkcji rolnej. Dodatkowo w gospodarstwach rolnych i hodowlanych są obawy o to, że prądu może zabraknąć, co wpłynie na cały łańcuch dostaw. Branża postuluje więc wpisanie sektora produkcji żywności na listę bezpieczeństwa energetycznego. Istotną kwestią jest także pochylenie się nad pomysłem, by warunki płatności w sektorze rolnictwa były ustalane indywidualnie i dostosowane do cyklu produkcyjnego. Każdy wniosek producenta żywności z propozycją płatności powinien być obligatoryjnie rozpatrzony pozytywnie. Producenci powinni być więc darzeni zaufaniem i powinni czuć zrozumienie państwa dla ich sytuacji, ponieważ to od nich zależy bezpieczeństwo żywnościowe Polski, a także to oni mają swój wkład we wzrost PKB.

Po trzecie, należy objąć zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego preferencyjnymi rozwiązaniami w zakresie cen gazu i energii elektrycznej. Brak rozwiązań w tym aspekcie może spowodować bankructwo wielu zakładów przetwórczych, a więc może doprowadzić do likwidacji wielu działów produkcji rolnej, co po raz kolejny wpłynie na bezpieczeństwo żywnościowe i ceny w Polsce.

W związku z powyższym proszę pana ministra o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy rząd rozważa objęcie zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego preferencyjnymi cenami gazu i energii elektrycznej?

2. Czy rząd rozważa wprowadzenie dopłat dla rolników, którzy zakupili nawozy w okresie od 1 lipca 2022 r. do 1 lutego 2023 r.?

Szanowny Panie Ministrze, niezwykle ważnym aspektem jest zagwarantowanie bezpieczeństwa sektora rolniczego, a także spożywczego. To od tej branży zależy bezpieczeństwo żywnościowe Polski. W pełni popieram powyższe postulaty, które zostały wypracowane przez porozumienie rolników z województwa warmińsko-mazurskiego. Szczególnie w tych trudnych czasach państwo musi zadbać o branżę, która przynosi Polsce międzynarodową renomę. Uprzejmie więc proszę pana ministra o przyjrzenie się przytoczonym przeze mnie postulatam.

Z wyrazami szacunku
Jerzy Wcisła
senator RP